

Informatienotitie voor de raadsleden
Over de vorming van de Regionale Uitvoeringsdienst Kop van Noord-Holland

Inleiding

De colleges van de negen gemeenten in de Kop van NH zijn in december 2010 tot een voorgenomen besluit gekomen om de gemeenten Den Helder (DH) en Texel met de Milieudienst Kop van NH (MD) om te vormen tot een Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) in de Kop van NH.

Uitgangspunt daarbij is om DH en Texel eerst te laten aansluiten bij de Milieudienst om daarna de MD om te vormen tot de RUD Kop van NH. De MD is immers al vijf jaar actief onder praktisch dezelfde voorwaarden die ook voor een RUD gelden. Het gaat namelijk om het hebben van een Gemeenschappelijke Regeling (GR), het uitvoeren van de milieutaken, het verminderen van de kwetsbaarheid en het leveren van kwaliteit door specialisatie, en tenslotte, het zo efficiënt en effectief mogelijk de milieutaken uitvoeren.

Ook is er voldoende ervaring opgedaan met de werkprocessen die bij een dergelijke organisatie horen met de daarbij horende protocollen, overeenkomsten en mandaten. Inmiddels zijn de ondersteunende diensten (zoals personeelszaken, financiën, facilitaire zaken, ict) goed geïntegreerd in de organisatie. De MD voldoet aan de doelstellingen die de gemeenten vijf jaar ervoor hebben gesteld en levert de producten en diensten tegen de kwaliteit die van een dergelijke betrokken partij kan worden verwacht.

De MD tot nu toe elk jaar een positief resultaat kunnen boeken en dit in verhouding naar de inbreng van de gemeenten kunnen laten terugvloeien. Daarnaast is door de MD in 2011 als eerste betrokken partij (GR) in de regio een bezuinigingsoperatie doorgevoerd van ca 10%. Dit is verwerkt in de vaste financiële bijdrage die de gemeenten aan de MD betalen.

De MD Kop van NH heeft één van de laagste uurtarieven. Dat blijkt uit de landelijke benchmark van de regionale milieudiensten.

Bovengenoemde punten hebben de colleges in het voorjaar van 2011 doen besluiten om niet een geheel nieuwe organisatie op te bouwen maar gebruik te maken van de reeds bestaande organisatie. Dat scheelt tijd en kosten bij het onderzoek en in de implementatiefase.

Verhoging kwaliteit

Hoewel het argument om tegen lagere kosten de milieutaken te kunnen uitvoeren een belangrijke reden is om een RUD te gaan vormen is kwaliteitsverbetering een net zo belangrijk argument.

Daarnaast is er de verplichting vanuit het rijk om aan de kwaliteitscriteria te kunnen voldoen. De verhoging van de kwaliteit door het vormen van een RUD komt ondermeer doordat de medewerkers zich gaan specialiseren. De problematiek bij bodem, geluid en juridische zaken is zo complex geworden dat een generalist daar niet meer voor geëquipeerd is.

Regel- en wetgeving voor handhaving en vergunningverlening wijzigt zich voortdurend en is inhoudelijk door een specialist nog maar goed te volgen. Dit leidt tot betere advisering bij bezwaar- en beroepszaken en bij procedures voor de raad van State.

Ook kunnen de medewerkers zich binnen het vakgebied gaan specialiseren door zich meer te richten op een bepaalde bedrijfsbranche, bijvoorbeeld op meer industriële of agrarische bedrijven.

Daarnaast is er het voordeel dat het bij elkaar zetten van de handhavers er een eenduidiger taakuitvoering ontstaat. Dit geeft de ondernemer een grotere zekerheid dat de handhaving in de verschillende gemeenten in de regio op gelijke wijze wordt uitgevoerd.

Het concentreren van vergunningverleners en handhavers zal de kwetsbaarheid sterk doen verminderen. De kans dat de wettelijke termijn van de vergunningprocedure wordt overschreden wordt daarmee sterk verminderd.

Ook zal de regionale aanpak van de milieuproblemen verbeteren. Het maken van een integrale bodemkwaliteitskaart voor de gehele regio levert tijd en kostenbesparing op als er grond verplaatst moeten worden tussen twee gemeenten. Het geeft aan burgers en bedrijven meer duidelijkheid over hoe de ondergrond van bepaalde locaties er voor staat.

Door schaalvergroting is een 24-uurs piketdienst voor calamiteiten opgezet waaraan Den Helder en Texel in mee gaan draaien. Met name van belang voor het begeleiden en zorgvuldig afhandelen van asbestbranden.

Door het samenvoegen van de bodeminformatie en de kosten van een digitaal bodemloket door negen gemeenten te kunnen delen is het mogelijk om aanvragen van makelaars over bodeminformatie bij aan/verkoop van woning via de website van de MD 24 uur per dag / 7 dagen per week af te handelen. De kosten voor de aanvraag worden eveneens via de website afgerekend.

Proces

Het proces om tot een RUD in de Kop van NH te komen wordt begeleid door Arenaconsulting. Het onderzoek is gestart in mei 2011 en zal, inclusief de besluitvorming in de colleges en gemeenteraden, zijn afgerond in mei 2012.

Daarna zal de implementatie plaatsvinden die zal leiden tot het uiterlijk functioneren van de RUD in de Kop van NH per 1 januari 2013, of eerder indien mogelijk.

De eerste fase in het onderzoek is het verzamelen en afstemmen van de informatie van de gemeenten en de MD over de bouwstenen die de RUD vormen (bijv. financiën, ict, personeelszaken, huisvesting, etc). Dit onderdeel zal in november zijn afgerond.

Vervolgens zullen de voorstellen, met een bedrijfsplan, aan de colleges voorgelegd. Dit zal in maanden november en december haar beslag krijgen.

Van december 2011 tot maart 2012 zullen eerst in de gemeenten DH en Texel en daarna in de periode van februari tot maart in de gemeenten van de MD de nieuwe GR met de uit te voeren taken, formatie en kosten in de raden tot besluitvorming komen in de raden. Daarna in de periode van februari/maart, in de colleges en raden van de vier gemeenten. Het streven is om na een implementatiefase vanaf 1 juli met de RUD Kop van NH te starten en per 1 januari 2013, of eerder indien mogelijk, de RUD operationeel te hebben.

Opzet onderzoek RUD-vorming Kop van NH

Zowel ambtelijk als bestuurlijk is er een projectorganisatie opgezet

Er is een ambtelijke projectgroep gevormd bestaande uit de teamleiders/coordinator milieuzaken van de twee gemeenten en de MD, met als projectleider de secretaris-directeur van de MD.

Deze projectgroep wordt ondersteund door negen werkgroepen, waar ook de twee gemeenten en de

MD in zijn vertegenwoordigd. Deze werkgroepen leveren de informatie voor één of meerdere bouwstenen.

Daarnaast is er een overleg tussen de gemeente-secretarissen van de twee gemeenten met de secretaris-directeur om voorstellen in te brengen bij de Stuurgroep RUD Kop van NH.

De Stuurgroep bestaat uit een “kleine” Stuurgroep met de portefeuillehouders van Texel en DH met daarnaast de voorzitter van de MD. Voorzitter is de burgemeester van DH, secretaris is de secretaris-directeur van de MD, tevens projectleider.

De grote Stuurgroep bestaat tot 1 januari 2012 uit de portefeuillehouders van de zes gemeenten, waarbij de vier te fuseren Hollands Kroon gemeenten worden vertegenwoordigd door de portefeuillehouder van Anna Paulowna.

Deze laatste stuurgroep komt aan bod als het tot voorgenomen besluiten in de colleges moet komen over keuzes ten aanzien van de RUD-vorming.

Uitgangspunten voor de vorming RUD Kop van NH

– Kwaliteitscriteria KPMG

Het rapport “Mans” over de kwaliteit van de handhaving was de start van het proces tot de vorming van omgevingsdiensten, later Regionale Uitvoeringsdiensten genoemd. Deze RUD's moeten op het niveau van de Veiligheidsregio (VR) de wettelijke (basis)milieutaken gaan uitvoeren, waarbij moet worden voldaan aan de zgn. kwaliteitscriteria (KPMG).

De kwaliteitscriteria gaan in op hoeveel fte een RUD nodig heeft voor een bepaalde functie (bijv bodemspecialist) met een bepaald opleidingsniveau en bepaalde hoeveelheid jaren ervaring om aan de gestelde kwaliteit te kunnen voldoen.

Op deze wijze wordt voor alle milieutaken de kwaliteit gegarandeerd, de kwetsbaarheid voorkomen, ervaring opgebouwd en kan de overheid haar taken, zonder afhankelijk te zijn van externe inhuur, in voldoende mate uitvoeren.

– Checklist IM

Daarnaast heeft IM een checklist opgesteld waarmee onder andere wordt gesteld dat er op VR niveau 1 organisatie moet komen die door 1 eindverantwoordelijke wordt geleid en doorzettingmacht heeft naar de organisatie en aanspreekbaar is op haar daden door rijk ,provincie,

OM en politie. Ook moet er voldoende kritische massa zijn zodat een robuuste RUD gaat ontstaan die haar taken goed aankan en voor de provincie voldoende basis biedt om haar taken naar over te hevelen.

– RUD Kop van NH

Op basis van vooral de kwaliteitscriteria is door de negen gemeenten in de Kop van NH in 2009 een start gemaakt om tot een RUD te komen. De MD voert in feite al de milieutaken uit die ook in het basistakenpakket van de RUD zitten. Daarnaast heeft de MD al een GR. Daarom is uiteindelijk de keuze gemaakt om via de Milieudienst tot een RUD in de Kop van NH te komen.

– RUD-vorming in NHN

De RUD's moeten echter volgens de checklist van IM, en de packagedeal die in 2008 is overeengekomen tussen IPO/ VNG en IM, op de schaal van de VR Noord-Holland Noord worden gevormd. De regio's Westfriesland, Alkmaar en de Kop hebben samen met de provincie inmiddels overleg gehad dat een onderzoek moet plaatsvinden hoe de RUD op de schaal van NHN tot stand kan komen. Onderzocht gaat worden of het als een samenwerkingsverband in een groeimodel tussen de drie RUD's gaat ontstaan of dat er één RUD op korte termijn gaat komen. Dit onderzoek

zal, als de provincie daarmee binnenkort mee instemt, in december starten en medio 2012 gereed zijn. De gemeenteraden in NHN zullen over het resultaat een besluit moeten nemen.

– Aansluiting Texel en DH bij de MD

Omdat er niet wordt gestreefd naar een geheel nieuw op te zetten (RUD) organisatie zal het proces zich eerst richten op de aansluiting van Texel en DH bij de Milieudienst.

Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de taken die door de MD nu worden uitgevoerd. Op deze wijze ontstaat een coherent, duidelijk afgebakend en stevige basis voor de RUD. Ook de systematiek van de MD, bijvoorbeeld de inbreng op basis van de bij de MD gehanteerde kengetallen per product en kosten per fte, wordt op dezelfde wijze doorgevoerd. Als men het eens is over de productencatalogus en het milieuwerkprogramma (met projecten) en de daarvoor in te zetten uren, kan daarna de RUD worden gevormd.

Dat betekent dat eerst in de gemeenteraden van Texel en Den Helder de besluitvorming tot aansluiting bij de MD tot stand komt, daarna de gemeenten bij de MD besluiten om een RUD Kop van NH te vormen.

– Uitvoering van milieutaken

Uitgangspunt is tevens dat de RUD Kop van NH zich alleen richt op de milieutaken. Op dit moment voert de MD alle milieutaken uit voor de deelnemende gemeenten als het gaat om vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daaronder vallen ook de milieuspecialismen op het gebied van juridisch, geluid, lucht, bodem, milieu/ro en externe veiligheid.

Omdat de MD specialisten heeft en moet voldaan aan de professionalisering van de handhaving en de kwaliteitseisen van het ministerie van IM is de basis al gelegd voor het op goed niveau uitvoeren van de milieutaken. In overleg tussen de twee gemeenten zijn zoveel mogelijk de kengetallen van de MD gehanteerd om te voldoen aan de kwaliteitseisen.

Naast het basispakket zijn er projecten die een aparte verdeelsleutel hebben (bijv. de piketdienst ivm calamiteiten) of die door een bepaalde gemeente wel of niet in het programma wordt meegenomen.

– Cafetariamodel

De gemeenten kunnen via een zgn. cafetariamodel extra taken bij de MD/RUD onderbrengen. Een aantal gemeenten zou de handhavingstaken in het kader van de Drank- en Horecawet, die volgend jaar worden overgeheveld naar de gemeenten, onder willen brengen bij de te vormen RUD.

- Producten/diensten

Uit de inventarisatie bij de gemeenten Texel en DH en de producten en diensten die door de MD worden aangeboden in het werkprogramma is het takenpakket met uren en formatie tot stand gekomen.

Uitgangspunt is dat alle milieutaken worden overgedragen aan de MD/RUD. Behalve als het gaat om taken die in de achterblijvende organisatie dusdanig geïntegreerd zijn dat deze taken daar beter kunnen blijven. Het gaat hierbij om taken op het gebied van duurzaamheid, energie- en klimaatbeleid.

– Inzet aan uren en kosten

Den Helder zal ca. 7 fte (met projectengelden) aan taakuren inbrengen. Texel brengt voor ca. 4 fte (met projectengelden) aan taakuren over. De Milieudienst heeft zelf ca. 25 fte (met projectengelden) voor de taken beschikbaar.

Texel en Den Helder krijgen tegen dezelfde of lagere kosten meer producten en diensten aangeboden.

– Huisvesting

Meerdere locaties in de regio's Den Helder, Anna Paulowna en Schagen zijn onderzocht op een door de werkgroep opgesteld programma van eisen. Ook zijn criteria en locaties van andere onderzoeken

daarin meegenomen.

In vergelijking met andere huurpanden zijn de kosten van de bestaande locatie in het gemeentehuis van Schagen de laagste. Dit geldt voor zowel de huur als voor de aangeboden voorzieningen en diensten.

In combinatie met een flexplekkenlocatie in Den Helder en op Texel is dit de meeste efficiënte en effectieve optie.

De keuze voor een nieuwe locatie is ook duurder omdat de kosten voor inrichting hoger zijn dan bij een bestaande locatie. Daarnaast moeten ondersteunende diensten apart worden geregeld of ingehuurd.

– Gemeenschappelijk Regeling

In de GR zijn diverse zaken geregeld. Uitgegaan is van de bestaande GR van de MD.

Tevens staat er, in beperkte zin, vermeld wat de procedure is bij een positief of negatief resultaat op de jaarrekening. Er komt een procedurevoorstel om dit nader uit te werken.

Ook komt er een voorstel over de zeggenschap in het bestuur en de opzet van het DB in relatie tot het AB.
